

Skolstart

**LIBERALERNAS SKOLPOLITISKA PROGRAM
FÖR MANDATPERIODEN 2018–2022
OCH ÅREN DÄREFTER**

Skolstart

Liberalernas skolpolitiska program för mandatperioden 2018–2022 och åren därefter

Liberalerna sätter skolan först. Det finns inget som förbättrar människors möjligheter mer än en skola i världsklass. Inget rustar unga människor bättre än en skola som ger dem tillräckliga kunskaper. Den bildning en bra skola kan ge är det bästa botemedlet mot extremism och intolerans. Ingen jobbpolitik är mer effektiv än en riktigt bra skola. Det finns ingen bättre integrationspolitik än en skola i världsklass. Lugn och ro i klassrummet får elever att må bättre. Därför strider liberaler för en skola som inte lämnar någon efter.

I regeringens skola lämnas istället fler efter än någonsin tidigare. Aldrig förut har så många niondeklassare gått ut grundskolan utan att vara behöriga för gymnasiestudier. Det är 17,5 procent av eleverna som lämnar grundskolan med underkända betyg. De riskerar utslagning, arbetslöshet och bidragsberoende. Istället för att få en biljett vidare i livet på skolavslutningen, får de en dörr som smäller igen framför ansiktet.

Liberalerna är det parti som har en politik för att ändra på detta. Vi har gjort det förut. Liberalernas reformer av skolan mellan 2006 och 2014 bröt ett 25 år långt kunskapsfall. Vi är nu beredda att återuppta byggandet av kunskapsskolan. Till skillnad från regeringen räds inte vi att göra det som krävs för att rädda skolan, höja kunskaperna och få bort utslagningen. Istället för att fokusera på kunskapsuppdraget har utbildningsministern lovat ett stopp för alla reformer, istället för att se till att elever får stöd i tid avskaffar regeringen kontrollstationer för att utvärdera elevers kunskaper, och istället för att se till att varje elev får en skola som passar henne vill regeringen begränsa föräldrars och ungas möjligheter att själva välja skola.

Liberalerna är också det parti som satsar på Sveriges lärare. Vi vill höja lärarlönerna, skapa fler och tydliga karriärvägar samt förstatliga skolan för att lyfta svensk skola och göra läraryrket mer attraktivt. Lärarnas arbetsvillkor ska bli bättre genom anställandet av lärarassistenter samt införandet av centralt rättade nationella prov, och vi vill minska den administrativa bördan genom bland annat lägre dokumentationskrav vid insatser mot stök och oordning. Vi vill höja kraven i lärarutbildningen och ge lärare bättre villkor för vidareutbildning.

Vi sätter skolan först, för vi vet vad skolan kan betyda. I klassrummet kan nya dörrar öppnas för barn som aldrig får veta hemma att man kan läsa tidningen eller öppna en bok. På det barnet ska skolan ha höga förväntningar och tydliga kunskapskrav. För den eleven ska den bästa läraren finnas. För den som drabbas av hederskultur måste skolan vara en oas av frihet. Och för alla som tror att de måste följa gamla spår ska skolan visa att man kan välja sin egen väg. I skolan ska varenda unge få veta att allt är möjligt. För liberaler är kunskapsskolan sättet att ge alla barn en chans att hitta sin väg och uppnå sin dröm, även om starten i livet ser olika ut. Det var därför som liberaler en gång var med och genomdrev folkskola för alla barn, och det är därför vi ännu idag sätter skolan först.

Liberalernas skolpolitiska program

Mer kunskap, mer tid att lära

1. Topp tio i världen inom tio år.
2. Förstatliga skolan.
3. Skolan ska bli tioårig.
4. Mer matematik och mer idrott.
5. Fokusera på ämneskunskaper i reviderade kursplaner.
6. Mål om "flit" och "ambition" i läro- och kursplaner.

Tydligare kunskapsuppföljning

7. Tidigare betyg.
8. Nationella prov ska rättas centralt
9. Återställ antalet nationella prov.
10. Ett diagnostiskt test i första klass.
11. Bekämpa glädjebetygen.
12. Öka likvärdigheten i betygssättningen.

Elever är olika – inkluderingstanken har gått för långt

13. Fler särskilda undervisningsgrupper.
14. Fler behöver gå ett extra år i grundskolan.
15. Värna special- och resursskolor.
16. Fler speciallärare.
17. Stöd med automatik.
18. Vidga lovskolan.

Satsa på Sveriges viktigaste yrke, satsa på lärarna

19. Fortsätt att höja lärarnas lön.
20. Statligt reglerade karriärvägar.
21. Anställ 18 000 lärarassistenter i skolan.
22. Flytta rättningen av nationella prov.
23. Bättre villkor för vidareutbildning.
24. Stärk tilliten till professionen.
25. Höj antagningskraven till lärarutbildningen.
26. Högre kvalitet i lärarutbildningen.
27. Skärp lärarlegitimationen.
28. Anställ fler lektorer.
29. Fler andra akademiker in i läraryrket.

Ordning och reda i skolan

30. Skriftligt ordningsomdöme i terminsbetygen.
31. Mobilförbud i svenska klassrum.
32. Direkt och längre avstängning.
33. Lovskola vid skolk.
34. Omplacering till annan skola under längre period.
35. Kvarsittning och utvisning ur klassrummet utan krångel.

Värna valfriheten

36. Stoppa regeringens vinstförbud.
37. Ett aktivt skolval ska införas i alla kommuner.
38. En gemensam administration av skolköer.
39. En generell tillståndsplikt, inklusive ägar- och ledningsprövning för skolan.
40. Skärpta sanktioner.

Fler spetsutbildningar

41. Permanenta spetsutbildningarna.
42. Dubbla antalet spetsutbildningar.
43. Ge meritpoäng för högskolekurser.
44. Fortbilda spetslärarna.
45. Försöksverksamhet med spetsutbildning på högskolenivå.
46. En bättre skola för särbegåvade.
47. Rätt att läsa gymnasiekurser på grundskolan.

En bättre start i Sverige för nyanlända

48. Höga förväntningar.
49. Halverat sommarlov.
50. Förlängd skolplikt.
51. Prioritera svenskan.
52. Inrätta fler karriärtjänster i utanförskapsområdena.
53. Inga undantag från undervisningen.
54. Inga nya religiösa friskolor.
55. Stoppa skolegregationen.
56. Stärk arbetet mot hedersförtryck och extremism.

En förskola som förbereder

57. Inför en obligatorisk språkförskola för nyanlända.
58. Stärk svenska språkets roll i förskolans läroplan.
59. Fler barn till förskolan.
60. Högre krav på den pedagogiska omsorgen.

Fler ska klara gymnasiet

61. Inför ett ämnesutformat gymnasium.
62. Ingen ska tvingas läsa in högskolebehörighet.
63. Inför en tvåårig yrkesskola.
64. Mer moderna språk.
65. Fler lärlingar.

Skolstart

Mer kunskap, mer tid att lära

1. **Topp tio i världen inom tio år.** Skolan kräver fortsatta kunskapsreformer. Inom tio år ska vi åter ha en kunskapsskola i världsklass.
2. **Förstatliga skolan.** Kommunaliseringen var ett misslyckande. Ett statligt huvudmannaskap skulle innebära ökad likvärdighet och tydligare styrning, och vara en markering av skolans vikt för samhället.
3. **Skolan ska bli tioårig.** Skolstart ska normalt ske vid sex års ålder. Förskoleklassen slopas och blir ett första år i en tioårig grundskola. För att förskollärare i förskoleklass ska bli behöriga att undervisa på lågstadiet genomförs ett särskilt lärarlyft.
4. **Mer matematik och mer idrott.** Timplanen ska, såsom riksdagen beslutet efter förslag från Alliansen, utökas med 105 timmar mer matematik per läsår i högstadiet och med 100 timmar mer idrott per läsår genom hela grundskolan.
5. **Mer faktakunskaper i nya kursplaner.** Skolan ska fokusera mer på grundläggande bas- och ämneskunskaper. Vi vill revidera grundskolans kursplaner i syfte att stärka betoningen på kunskaper i alla ämnen.
6. **Mål om "flit" och "ambition" i läro- och kursplaner.** Nya mål om att skolan ska främja "flit" och "ambition" ska skrivas in i skolans läro- och kursplaner.

Tydligare kunskapsuppföljning

- 7. Tidigare betyg.** För att stärka kunskapsuppföljningen ska betyg ges från och med vårterminen i årskurs fyra.
- 8. Nationella prov ska rättas centralt.** För att öka likvärdigheten i bedömningen ska nationella prov rättas centralt.
- 9. Återställ antalet nationella prov.** De nationella proven i grundskolan och i gymnasiet ska inte avvecklas utan behållas och utvecklas. Proven ska tydligare spegla läroplanens kunskapsmål.
- 10. Ett diagnostiskt test i första klass.** Ett nytt kunskapsmål för svenska språket ska införas redan under första skolåret. Målet ska tydligt visa vad eleverna ska kunna avseende bland annat att läsa och skriva, och en avstämning ska ske genom ett diagnostiskt test i mitten av vårterminen i årskurs 1. Extra lektioner i läs- och skrivinläring ska direkt sättas in för de elever som inte når en godkänd nivå.
- 11. Bekämpa glädjebetygen.** Skolinspektionen ska ges instruktioner att motverka alltför höga betyg. Skolor som missköter sig ska, oavsett huvudman, tvingas att vidta åtgärder för att minska skillnaden mellan betyg och provresultat. De nationella proven ska rättas centralt.
- 12. Öka likvärdigheten i betygssättningen.** För att öka likvärdigheten i bedömning och betygssättning ska en fortbildningsåtgärd, bedömningslyftet, genomföras för lärare i alla stadier. Huvudmannen ska säkerställa att betygsättande lärare har kompetens i betyg och bedömning.

Elever är olika – inkluderingstanken har gått för långt

- 13. Fler särskilda undervisningsgrupper.** Det behövs fler särskilda undervisningsgrupper i svensk grundskola, för de elever som på grund av inlärningssvårigheter eller utåtagerande beteende blir hjälpta av att undervisas i mindre grupp. Det tabu som funnits måste brytas.
- 14. Fler behöver gå ett extra år i grundskolan.** Huvudprincipen ska vara att en elev som inte klarar de centrala kunskapsmålen i främst svenska i årskurs 3 ska gå om årskursen, om inte rektorn särskilt kan motivera varför han eller hon ändå ska skickas vidare till nästa årskurs.
- 15. Värna special- och resursskolor.** Det behövs specialskolor och resursskolor för elever med de allra största behoven, till exempel omfattande funktionsnedsättning. Det är en given utgångspunkt att såväl särskolan som specialskolan ska vara kvar som egna skolformer.
- 16. Fler speciallärare.** Vi bör inom tio år komma upp i Finlands nivå, vilket betyder att vi behöver dubblera antalet som examineras varje år från ungefär 800 till 1 600. De nya speciallärarna ska i första hand utbildas för låg- och mellanstadiet.
- 17. Stöd med automatik.** Elever som inte når godkänt i svenska och matematik under lågstadietiden ska med automatik ha rätt till extra lektioner, läxhjälp och speciallärarhjälp.
- 18. Vidga lovskolan.** Kommuner ska erbjuda lovskola till både de elever som behöver extra stöd och de elever som vill lära sig mer.

Satsa på Sveriges viktigaste yrke, satsa på lärarna

19. **Fortsätt att höja lärarnas lön.** För att motverka lärarbristen måste lärarnas karriärmöjligheter stärkas. Vi vill införa 30 000 tjänster som huvudlärare med ett lönepåslag om 5 000 kronor per månad. Huvudläraren ska finnas i låg- och mellanstadiet i ämnen där det förekommer nationella prov och i samtliga ämnen på högstadiet och gymnasiet.
20. **Statligt reglerade karriärvägar.** För att göra skolan till en mer attraktiv arbetsplats vill vi att statligt reglerade karriärsteg ska införas för såväl lärare som rektorer.
21. **Anställ 18 000 lärarassistenter i skolan.** Lärarna har Sveriges viktigaste yrke. De måste få resurser och förutsättningar nog att lyckas. Vi föreslår ett riktat statsbidrag för att möjliggöra anställande av upp till 18 000 lärarassistenter som ska avlasta Sveriges lärare. Nationella riktlinjer ska tas fram för hur de yrkesgrupper som verkar i skolan vid sidan av lärarna ska kunna avlasta lärarna.
22. **Flytta rättningen av nationella prov.** Vid sidan av ökade likvärdighet skulle centralt rättade nationella prov att avlasta Sveriges lärare.
23. **Bättre villkor för vidareutbildning.** Under sin karriär ska alla lärare inom grundskolan och gymnasiet ha möjlighet till ett års vidareutbildning i ämneskunskaper på universitet. Vidareutbildningen ska avse legitimerade lärare. Under utbildningen erhålls 80 procent av ordinarie lön.
24. **Stärk tilliten till professionen.** Läraren är skolans viktigaste resurs. Därför är det viktigt att läraren får använda sina pedagogiska kunskaper och inte ständigt känna sig jagad av elever och föräldrar som lägger sig i undervisningen. Skollagen ska förtydligas så att det tydligt framgår att lärarna bestämmer över undervisningen.
25. **Höj antagningskraven till lärarutbildningen.** Vägen till att långsiktigt göra läraryrket attraktivt för fler går inte via låga krav. Det ska därför krävas mer än idag för att komma in på lärarutbildningen. Det bör ske genom högre antagnings- och behörighetskrav, exempelvis genom ett krav på lägst slutbetyg C i relevanta ämnen från gymnasiet. Ett lämplighetsprov vid antagningen ska införas.
26. **Högre kvalitet i lärarutbildningen.** Kvaliteten på lärarutbildningen ska höjas och utbildningens förankring i forskning och beprövad erfarenhet stärkas. Ämnesmetodiken ska ges ett större utrymme. För att stärka kvaliteten ska ämneslärarutbildningen för högstadie- och gymnasielärare slås ihop och koncentreras till färre orter. Övriga lärarutbildningar berörs inte. Masterexamen ska vara ett krav för att bli ämneslärare.
27. **Skärp lärarlegitimationen.** Den nuvarande utformningen av lärarlegitimationen innebär att lärarna har rätt att få en tjänst hos en skolhuvudman samt rätt att undervisa och sätta betyg. För att öka undervisningens kvalitet bör huvudprincipen vara att lärarna endast ska kunna undervisa och sätta betyg i de ämnen som de är legitimerade för.
28. **Anställ fler lektorer.** Vi vill anställa 1 000 lektorer i skolan med 10 000 kronor i lönepåslag i främst gymnasieskolan. Därutöver vill vi inrätta metodiklektorer vid landets lärarutbildningar som ska ansvara för utbildningen i metodik, det vill säga undervisningsskicklighet.
29. **Fler andra akademiker in i läraryrket.** Vi vill korta vägen till läraryrket för den som redan har högskoleutbildning. Fler som redan har en högskoleexamen ska snabbare kunna genomgå kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) för att bli lärare. KPU behöver dessutom både kortas ned och läsas i en förhöjd studietakt. Alternativ som Teach for Sweden ska vidgas och fristående aktörer ska kunna starta och bedriva KPU.

Ordning och reda i skolan

30. **Skriftligt ordningsomdöme i terminsbetygen.** För ett stärkt fokus på ordning och reda ska högstadie- och gymnasieskolor ge ett skriftligt ordningsomdöme i terminsbetygen.
31. **Mobilförbud i svenska klassrum.** I klassrum utan mobiler lär sig elever mer. Vi vill lagstifta om mobilfria klassrum i grundskolan och på gymnasiet. Rektor ska bestämma om mobilfri skola ska gälla under hela skoldagen, liksom om mobiltelefoner eller andra digitala hjälpmedel ska användas i undervisningen.
32. **Direkt och längre avstängning.** Rektor ska direkt kunna stänga av en elev från skolan utan att som idag först tvingas inhämta yttranden från elev och vårdnadshavare. Avstängning ska kunna ske under längre tidsperiod än idag. På gymnasiet ska en avstängning kunna vara permanent.
33. **Lovskola vid skolk.** Vid omfattande skolk ska rektor kunna fatta beslut om skolplikt under lov.
34. **Omplacering till annan skola under längre period.** Idag kan inte en omplacering till annan skola av disciplinära skäl vara längre än fyra veckor. Vi vill förlänga denna period. Vi vill också att rektor i ett särskilt beslut ska kunna motivera varför en omplacering inte sker om en elev förorsakar en allvarlig händelse som hotar andra elevers trygghet.
35. **Kvarsittning och utvisning ur klassrummet utan krångel.** Vi ska lita på Sveriges lärare. Vi vill slopa kravet på dokumentation när lärare beslutar om kvarsittning eller utvisning ur undervisningssalen.

Värna valfriheten

36. **Stoppa regeringens vinstförbud.** Föräldrar och elever ska själva kunna välja skola. Regeringens vinstförbud för friskolor skulle minska valfriheten för alla. Samma höga krav på kvalitet ska gälla både offentliga och privata utförare.
37. **Ett aktivt skolval ska införas i alla kommuner.** Till de fristående skolor som väljer kötid som urvalskriterium ska man kunna ställa barn i kö tidigast ett till två år före förväntad skolstart. Kommunerna åläggs att tillhandahålla tillgänglig information om samtliga förskolor och skolor i kommunen för medborgarna.
38. **En gemensam administration av skolköer.** Skolverket ska ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för en gemensam administration av köerna för alla skolor i kommunen, kommunala såväl som fristående. Val av och ansökan till olika skolor kommer att underlättas när de olika köerna finns samlade på ett ställe.
39. **En generell tillståndsplikt, inklusive ägar- och ledningsprövning för skolan.** Vi vill införa en generell tillståndsplikt för välfärden, inklusive skolan. En del av tillståndsprocessen ska utgöras av ledningsprövning för offentlig verksamhet och ägar- och ledningsprövning för fristående verksamheter. Kraven bör så långt som det är möjligt vara likvärdiga för fristående och offentliga aktörer.
40. **Skärpta sanktioner.** Dagens sanktioner behöver förstärkas, och sanktionerna ska gälla både fristående och offentliga huvudmän. Om en kommunal skola inte håller tillräckligt goda resultat ska kommunen ytterst förlora möjligheten att fortsätta driva skolan.

Fler spetsutbildningar

41. **Permanent spetsutbildningarna.** Sedan 2009 bedrivs spetsutbildningar på gymnasiet och sedan 2012 på grundskolans högstadium. Vi vill ge elever och huvudmän långsiktiga förutsättningar genom att göra spetsutbildningarna till en permanent del av det svenska utbildningsväsendet.
42. **Dubbla antalet spetsutbildningar.** Det totala söktrycket för att få anordna spetsutbildningar har vida överstigit antalet skolor som fått starta verksamhet. Målet är att antalet spetsutbildningar ska dubblas. Bara skolor med tillräckligt hög kvalitet i sin ansökan ska få starta en spetsutbildning.
43. **Ge meritpoäng för högskolekurser.** Idag missgynnas elever som läser en spetsutbildning på gymnasiet eftersom de högskolekurser som eleverna läser inte ger meritpoäng vid ansökan till högskolan. Det leder till att elever hoppar av utbildningen och istället väljer att läsa relativt lättare gymnasiekurser för att säkra sin plats på högskolor och universitet. Det är orimligt. De högskolekurser som studerats inom ramen för en spetsutbildning ska ge meritpoäng.
44. **Fortbilda spetslärarna.** Vi vill införa möjligheten för lärare vid spetsutbildningar att fördjupa sina ämneskunskaper genom ett särskilt stöd för att de själva ska kunna läsa vid högskolan på deltid. Alla spetsutbildningar på gymnasiet ska ha minst en lärare med licentiat- eller doktorsexamen.
45. **Försöksverksamhet med spetsutbildning på högskolenivå.** Vissa elever som gått en spetsutbildning rapporterar att den första tiden på högskolan blir repetitiv och ostimulerande. Vi vill starta en försöksverksamhet med utpekade spetsutbildningar på kandidatnivå med högre studietakt vid universitet och högskola.
46. **En bättre skola för särbegåvade.** Skolinspektionen ska ges ett särskilt uppdrag att granska huvudmännens arbete för att möta särbegåvades behov. Skolor ska, efter tillstånd från Skolverket, ha rätt att ha antagningsprov till profilklasser i alla ämnen, även på högstadiet.
47. **Rätt att läsa gymnasiekurser på grundskolan.** Det bör utredas hur elever på grundskolan ska ges rätt att läsa in gymnasiekurser och få betyg i dessa.

En bättre start i Sverige för nyanlända

48. **Höga förväntningar.** Nyanlända elever ska mötas av höga förväntningar och en undervisning anpassad till sina förkunskaper. Elevernas kunskapsnivå ska kartläggas tidigt så att de snabbt ska kunna delta i ordinarie undervisning i så många ämnen som möjligt.
49. **Halverat sommarlov.** De nyanlända elever som precis startat sina studier i svenska i grundskolan riskerar att få svårt att upprätthålla sina svenskkunskaper under ett långt sommarlov utan kontakt med skolan och skolkamrater. Därför finns det goda skäl att korta sommarlovet för nyanlända elever för att ge dem tid att fortsätta sin undervisning under sommaren.
50. **Förlängd skolplikt.** För att nyanlända elever som kommer till Sverige efter ordinarie skolstartsålder ska nå grundskolans kunskapsmål bör skolplikten för dessa förlängas till 18 år. Skolplikten bör dock upphöra om eleven dessförinnan uppnått de centrala kunskapskraven i basämnena.
51. **Prioritera svenskan.** Rektors befogenhet att fatta beslut om prioriterad timplan ska utökas så att fler elever kan få kunskap i de viktigaste basämnena, såsom svenska. Skolan ska generellt uppvärdera svenskan. Tillgången till skolbibliotek ska stärkas och utbildade bibliotekariéer ska sköta dem. Läsning av kvalitetslitteratur och klassiker ska främjas särskilt.
52. **Inrätta fler karriärtjänster i utanförskapsområdena.** De elever som har de sämsta förutsättningarna ska möta de skickligaste lärarna och rektorerna. För att uppmuntra lärare och rektorer att söka sig till tjänster i skolor i utanförskapsområden ska dessa ges bättre löne- och arbetsvillkor.
53. **Inga undantag från undervisningen.** Elever ska inte undantas från simundervisning, eller undervisning i sex- och samlevnads kunskap. Skollagen ska följas. Uppdelning av undervisningen mellan tjejer och killar ska endast kunna göras tillfälligt och av pedagogiska skäl – inte permanent och av religiösa skäl.
54. **Inga nya religiösa friskolor.** Nya religiösa friskolor ska inte tillåtas och befintliga ska inte kunna utvidga sin verksamhet. Inspektionen av religiösa friskolor och förskolor ska skärpas. Huvudmän som inte följer läroplanens normer och värdegrund ska inte få bedriva skola och förskola.
55. **Stoppa skolsegregationen.** Fler dåliga skolor ska stängas och nyanlända elever ska fördelas ut över fler skolor.
56. **Stärk arbetet mot hedersförtryck och extremism.** I varje skolas likabehandlingsplan ska arbetet mot hedersrelaterat våld behandlas. Nolltolerans ska finnas mot att i skollokal eller på skoltid försöka rekrytera elever till våldsbejakande och ickedemokratiska ideologier. Rektor ansvarar för att skolans personal har god kompetens i hbtq-frågor.

En förskola som förbereder

57. **Inför en obligatorisk språkförskola för nyanlända.** Språkförskolan omfatta alla nyanlända barn och barn till nyanlända från tre år. Liberalernas bedömning är att förslaget omfattar 15 000 barn. Barnen ska delta i förskoleverksamhet minst 15 timmar i veckan. Med en obligatorisk språkförskola får både barn och föräldrar tid för att lära sig svenska.
58. **Stärk svenska språkets roll i förskolans läroplan.** Förskolans läroplan ska liksom idag lyfta fram betydelsen av modersmålsstöd, men läroplanen ska tydligare än idag betona barnets språkutveckling i svenska språket. En statlig satsning gällande förskolans roll för språkutveckling ska genomföras.
59. **Fler barn till förskolan.** Kommuner ska arbeta uppsökande för att få fler nyanlända barn och barn till nyanlända, oavsett ålder, till förskolan. Särskilt fokus ska ligga på barn till föräldralediga.
60. **Högre krav på den pedagogiska omsorgen.** Krav ska ställas på den så kallade pedagogiska omsorgen att följa läroplanen och vara underställd en förskola för utbildning och pedagogisk ledning.

Fler ska klara gymnasiet

61. **Inför ett ämnesutformat gymnasium.** Gymnasieskolan bör förändras från dagens kursutformade skola till en ämnesutformad skola som avslutas med ett samlat ämnesprov. För att få examen ska godkänt på gymnasieprovet krävas.
62. **Ingen ska tvingas läsa in högskolebehörighet.** De treåriga yrkesförberedande programmen ska inte automatiskt ge högskolebehörighet. Alla som läser ett treårigt yrkesförberedande program ska kunna välja att läsa ytterligare teoretiska ämnen för att nå högskolebehörighet. Det ska finnas en generell rätt att senare läsa in både grundläggande och särskild behörighet till högskolan på komvux.
63. **Inför en tvåårig yrkesskola.** Yrkesprogrammen ska vara både två- och treåriga. Den tvååriga yrkesutbildningen ska organiseras som en yrkesskola som är sökbar för alla och utbildningarna ska ha tydligt yrkesfokus.
64. **Mer moderna språk.** Globaliseringen gör språkkunskaper allt viktigare. Alla elever, oavsett modersmål, behöver mer kunskaper i fler moderna språk. Systemet med meritpoäng bör därför bibehållas och utvecklas så att meritpoäng också ges till fördjupade kurser inom fler moderna språk.
65. **Fler lärlingar.** Lärlingssystemet bör omfatta fler hantverksyrken. Vi vill inleda en försöksverksamhet kring gymnasial lärlingsutbildning där branscher och arbetsgivare har ökat inflytande och ansvar, så kallade branschlärlingar.

www.liberalerna.se

info@liberalerna.se

[@liberalerna.se](https://www.facebook.com/liberalerna.se)

Presstjänsten: 070-854 90 20 (ej SMS)